

Odosielateľ:

Mach Marián, Cementárenská 100/63, 013 11 Lietavská Lúčka, Tel.: 0917 750 750,
E-mail: mmporadca@gmail.com

Obecný úrad Lietavská Lúčka

Starosta obce / Obecné zastupiteľstvo

Žilinská cesta 100

013 11 Lietavská Lúčka

V Lietavskej Lúčke, dňa 26.03.2026

VEC: Informovanie o podaní trestného oznámenia a ohlásení havarijného stavu znečistenia ovzdušia nebezpečnými látkami v areáli Cementárne Lietavská Lúčka, a. s.

Vážený pán starosta, vážení členovia obecného zastupiteľstva,

ako obyvateľ obce a jeden z nespokojných občanov (podľa priloženej petície/prezenčnej listiny) si Vás dovoľujem informovať o závažnej havarijnej situácii a o právnych krokoch, ktoré sme boli nútení podniknúť na ochranu zdravia obyvateľov našej obce.

Vzhľadom na pretrvávajúci havarijný stav prašnosti a nečinnosť prevádzkovateľa zariadenia ma mletie slinku a trosky **Cementáreň Lietavská Lúčka, a. s.**, boli dňa 26.03.2026 podané nasledujúce podnety:

1. **Krajská prokuratúra Žilina:** Trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu **Všeobecného ohrozenia (§ 284 TZ)** a Ohrozenia životného prostredia.
2. **Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP):** Ohlásenie **havarijného znečistenia ovzdušia** nebezpečnými látkami so žiadosťou o okamžité zastavenie prevádzky mlynice.
3. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ):** Podnet na výkon štátneho dozoru z dôvodu priameho ohrozenia verejného zdravia karcinogénnymi látkami.

Dôvody týchto krokov:

Kontrolou SIŽP (Protokol č. 96/2025) bolo potvrdené, že prevádzkovateľ naskladňuje a melie **cementársky slinok a vysokopecnú trosku** v zariadení, ktoré na to nie je technicky prispôsobené (chýba hermetizácia a filtrácia). Tento prach obsahuje:

- **Šesťmocný chróm (Cr⁶⁺):** Karcinogén Skupiny 1 (podľa WHO/IARC), ktorý preukázateľne spôsobuje rakovinu.

- **Voľné vápno (CaO):** S extrémne vysokým pH (11,0 – 13,5), ktoré leptá sliznice obyvateľov.
- **Kremičitany:** Spôsobujúce trvalé poškodenie pľúc (silikózu).

Ak má obecný úrad pochybnosti o mojom tvrdení nech si sám skutočností o havarijnom stave overí na stránke, kde sú fotografie a videa o havarijnom šírení sa prachovej vlny do obytnej zóny obce a o absencii opatrení na zabránenie prašnosti. <https://photos.app.goo.gl/54de5KicV9rMY57X9>

Žiadosť voči obci:

V zmysle zákona o obecnom zriadení a zákona o ochrane ovzdušia je obec povinná chrániť zdravé podmienky pre život obyvateľov. Žiadam Vás preto, aby obec:

1. V rámci svojich kompetencií žiadala od prevádzkovateľa okamžité vysvetlenie a prijatie opatrení a zastavenie zdraviu škodlivej prevádzky.
2. Aktívne komunikovala s SIŽP a RÚVZ ako účastník konania za účelom skrátenia termínu nápravy (aktuálne stanovený až na 30.06.2026), ktorý považujeme za neprípustný.
3. Informovala obyvateľov obce prostredníctvom miestneho rozhlasu a webovej stránky o zdravotných rizikách spojených s touto prašnosťou.

Dôležité upozornenie na zodpovednosť samosprávneho orgánu (člena)

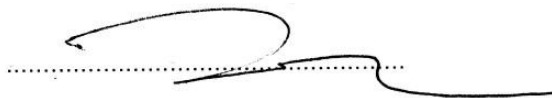
Ak samospráva pri zistení havárie nekoná (zanedbá povinnosť), môže čeliť:

1. **Trestnoprávnej zodpovednosti:** Prečin marenia úlohy verejným činiteľom z nedbanlivosti (§ 327 Trestného zákona).
2. **Náhrade škody:** Ak obec poruší povinnosť pri výkone verejnej moci, môže byť zodpovedná za spôsobenú škodu.

Pevne verím, že Obecný úrad Lietavská Lúčka sa postaví na stranu svojich občanov a ich ústavného práva na priaznivé životné prostredie a ochranu zdravia.

V prílohe Vám zasielam kópie podaných oznámení a odborné zdroje preukazujúce toxicitu látok.

S pozdravom,

Mach Marián

Prílohy:

1. Kópia trestného oznámenia (Krajská prokuratúra Žilina).
2. Kópia ohlásenia havárie (SIŽP Žilina).
3. Kópia podnetu na RÚVZ Žilina.